

TCCG

ZAKON O TAJNOSTI PODATAKA

("Sl. glasnik RS", br. 104/2009)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se jedinstven sistem određivanja i zaštite tajnih podataka koji su od interesa za nacionalnu i javnu bezbednost, odbranu, unutrašnje i spoljne poslove Republike Srbije, zaštite stranih tajnih podataka, pristup tajnim podacima i prestanak njihove tajnosti, nadležnost organa i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i odgovornost za neizvršavanje obaveza iz ovog zakona i druga pitanja od značaja za zaštitu tajnosti podataka.

Pojmovi

Član 2

U smislu ovog zakona:

- 1) *podatak od interesa za Republiku Srbiju* je svaki podatak ili dokument kojim raspolaže organ javne vlasti, koji se odnosi na teritorijalni integritet i suverenost, zaštitu ustavnog poretka, ljudskih i manjinskih prava i sloboda, nacionalnu i javnu bezbednost, odbranu, unutrašnje poslove i spoljne poslove;
- 2) *tajni podatak* je podatak od interesa za Republiku Srbiju koji je zakonom, drugim propisom ili odlukom nadležnog organa donesenom u skladu sa zakonom, određen i označen određenim stepenom tajnosti;
- 3) *strani tajni podatak* je podatak koji Republici Srbiji poveri strana država ili međunarodna organizacija uz obavezu da ga čuva kao tajni, kao i tajni podatak koji nastane u saradnji Republike Srbije sa drugim državama, međunarodnim organizacijama i drugim međunarodnim subjektima, u skladu sa zaključenim međunarodnim sporazumom koji je sa stranom državom, međunarodnom organizacijom ili drugim međunarodnim subjektom zaključila Republika Srbija;
- 4) *dokument* je svaki nosač podatka (papir, magnetni ili optički medij, disketa, USB memorija, smart kartica, kompakt disk, mikrofilm, video i audio zapis i dr.), na kome je zapisan ili memorisan tajni podatak;
- 5) *određivanje tajnih podataka* je postupak kojim se podatak, u skladu sa ovim zakonom, određuje kao tajni i za koji se utvrđuje stepen i rok tajnosti;
- 6) *označavanje stepena tajnosti* je označavanje tajnog podatka oznakama: "DRŽAVNA TAJNA", "STROGO POVERLJIVO", "POVERLJIVO" ili "INTERNO";

7) *organ javne vlasti* je državni organ, organ teritorijalne autonomije, organ jedinice lokalne samouprave, organizacija kojoj je povereno vršenje javnih ovlašćenja, kao i pravno lice koje osniva državni organ ili se finansira u celini, odnosno u pretežnom delu iz budžeta, a koji postupa sa tajnim podacima, odnosno koji ih stvara, pribavlja, čuva, koristi, razmenjuje ili na drugi način obrađuje;

8) *bezbednosna provera* je postupak koji pre izdavanja sertifikata za pristup tajnim podacima sprovodi nadležni organ, u cilju prikupljanja podataka o mogućim bezbednosnim rizicima i smetnjama u pogledu pouzdanosti za pristup tajnim podacima;

9) *šteta* je narušavanje interesa Republike Srbije nastalo kao posledica neovlašćenog pristupa, otkrivanja, uništavanja i zloupotrebe tajnih podataka ili kao posledica druge radnje obrade tajnih podataka i stranih tajnih podataka;

10) *rukovalac tajnim podatkom* je fizičko lice ili organizaciona jedinica organa javne vlasti, koji preduzima mere zaštite tajnih podataka u skladu sa odredbama ovog zakona (u daljem tekstu: rukovalac);

11) *korisnik tajnog podatka* je državljanin Republike Srbije ili pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji, kome je izdat sertifikat od strane nadležnog organa, odnosno strano fizičko ili pravno lice kome je na osnovu zaključenog međunarodnog sporazuma izdata bezbednosna dozvola za pristup tajnim podacima (u daljem tekstu: dozvola), kao i funkcioner organa javne vlasti koji na osnovu ovog zakona ima pravo pristupa i korišćenja tajnih podataka bez izdavanja sertifikata;

12) *bezbednosni rizik* je stvarna mogućnost narušavanja bezbednosti tajnih podataka;

13) *mere zaštite* su opšte i posebne mere koje se preduzimaju radi sprečavanja nastanka štete, odnosno mere koje se odnose na ostvarivanje administrativne, informatičko-telekomunikacione, personalne i fizičke bezbednosti tajnih podataka i stranih tajnih podataka.

Podaci koji se ne smatraju tajnim podacima

Član 3

Tajnim podatkom ne smatra se podatak koji je označen kao tajna radi prikriivanja krivičnog dela, prekoračenja ovlašćenja ili zloupotrebe službenog položaja ili drugog nezakonitog akta ili postupanja organa javne vlasti.

Pravo pristupa

Član 4

Pristup tajnim podacima moguć je na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i međunarodnim sporazumima.

Svrha prikupljanja

Član 5

Tajni podaci se mogu koristiti samo u svrhu zbog koje su prikupljeni, u skladu sa zakonom.

Čuvanje i korišćenje

Član 6

Tajni podaci se čuvaju i koriste u skladu sa merama zaštite koje su propisane ovim zakonom, propisom donesenim na osnovu ovog zakona i međunarodnim sporazumom.

Lice koje koristi tajni podatak ili lice koje se upoznao sa njegovom sadržinom dužno je da taj podatak čuva bez obzira na način na koji je za takav podatak saznalo.

Obaveza iz stava 2. ovog člana ostaje i posle prestanka funkcije ili radnog odnosa, odnosno prestanka obavljanja dužnosti ili članstva u organu javne vlasti ili odgovarajućem telu.

Zaštita poslovne i druge tajne

Član 7

Zaštita poslovne i druge tajne uređuje se posebnim zakonima.

II ODREĐIVANJE TAJNIH PODATAKA

Podatak koji se može odrediti kao tajni

Član 8

Kao tajni podatak može se odrediti podatak od interesa za Republiku Srbiju čijim bi otkrivanjem neovlašćenom licu nastala šteta, ako je potreba zaštite interesa Republike Srbije pretežnija od interesa za slobodan pristup informacijama od javnog značaja.

Podaci iz stava 1. ovog člana odnose se naročito na:

- 1) nacionalnu bezbednost Republike Srbije, javnu bezbednost, odnosno na odbrambene, spoljnopolitičke, bezbednosne i obaveštajne poslove organa javne vlasti;
- 2) odnose Republike Srbije sa drugim državama, međunarodnim organizacijama i drugim međunarodnim subjektima;
- 3) sisteme, uređaje, projekte, planove i strukture koji su u vezi sa podacima iz tač. 1) i 2) ovog stava;
- 4) naučne, istraživačke, tehnološke, ekonomske i finansijske poslove koji su u vezi sa podacima iz tač. 1) i 2) ovog stava.

Ovlašćeno lice za određivanje tajnosti podatka

Član 9

Tajnost podatka, pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom, određuje ovlašćeno lice.

Ovlašćena lica su:

- 1) predsednik Narodne skupštine;
- 2) predsednik Republike;
- 3) predsednik Vlade;
- 4) rukovodilac organa javne vlasti;
- 5) izabrani, postavljeni ili imenovani funkcioner organa javne vlasti koji je za određivanje tajnih podataka ovlašćen zakonom, odnosno propisom donesenim na osnovu zakona, ili ga je za to pismeno ovlastio rukovodilac organa javne vlasti;
- 6) lice zaposleno u organu javne vlasti koje je za to pismeno ovlastio rukovodilac tog organa.

Ovlašćena lica iz stava 2. tač. 5) i 6) ovog člana ne mogu da prenesu ovlašćenja na druga lica.

Postupak određivanja tajnosti podatka

Član 10

Ovlašćeno lice iz člana 9. stav 2. ovog zakona određuje tajnost podatka prilikom njegovog nastanka, odnosno kada organ javne vlasti započne obavljanje posla čiji je rezultat nastanak tajnog podatka.

Izuzetno od stava 1. ovog člana ovlašćeno lice može odrediti tajnost podatka i naknadno, kad se ispune kriterijumi određeni ovim zakonom.

Pri određivanju tajnosti podatka, ovlašćeno lice procenjuje moguću štetu po interes Republike Srbije.

Lice koje je zaposleno, odnosno koje obavlja određene poslove u organu javne vlasti dužno je da, u okviru svojih radnih zadataka, odnosno ovlašćenja, obavesti ovlašćeno lice o podacima koji bi mogli da budu određeni kao tajni.

Odluka o određivanju stepena tajnosti

Član 11

Odluka o određivanju stepena tajnosti podatka donosi se na osnovu procene iz člana 10. stav 3. ovog zakona, i u skladu sa tim, vrši se obeležavanje dokumenta oznakom tajnosti predviđenom ovim zakonom (u daljem tekstu: oznaka tajnosti).

Pri određivanju stepena tajnosti podatka ovlašćeno lice određuje najniži stepen tajnosti koji sprečava nastanak štete po interese Republike Srbije.

Ako dokument sadrži podatke koji se mogu označiti različitim stepenima tajnosti, ovlašćeno lice u odnosu na te stepene tajnosti obeležava dokument višim stepenom tajnosti.

Odluka iz stava 1. ovog člana donosi se u pisanom obliku, sa obrazloženjem.

Posebni slučajevi određivanja i označavanja tajnih podataka

Član 12

Ovlašćeno lice određuje kao tajni onaj podatak koji je nastao objedinjavanjem ili povezivanjem podataka koji sami po sebi nisu tajni, ako tako objedinjeni ili povezani predstavljaju podatak koji treba zaštititi iz razloga utvrđenih ovim zakonom.

Dokument koji sadrži podatke koji su već određeni kao tajni u različitim stepenima i rokovima čuvanja tajnosti, označava se u odnosu na te podatke višim stepenom tajnosti i dužim rokom čuvanja tajnosti sadržanog podatka.

Ako manji deo dokumenta sadrži tajne podatke, izdvaja se i prilaže uz dokument kao poseban prilog obeležen oznakom tajnosti.

Oznake tajnosti

Član 13

Dokument koji sadrži tajne podatke označava se:

- 1) oznakom stepena tajnosti;
- 2) načinom prestanka tajnosti;
- 3) podacima o ovlašćenom licu;
- 4) podacima o organu javne vlasti.

Izuzetno od stava 1. ovog člana podatak se smatra tajnim ako je dokument u kome je sadržan podatak označen samo stepenom tajnosti.

Vlada propisuje način i postupak označavanja tajnosti podataka, odnosno dokumenata.

Stepeni tajnosti i sadržina podatka

Član 14

Podatak iz člana 8. ovog zakona, ima jedan od sledećih stepena tajnosti:

- 1) "DRŽAVNA TAJNA", koji se određuje radi sprečavanja nastanka neotklonjive teške štete po interese Republike Srbije;
- 2) "STROGO POVERLJIVO", koji se određuje radi sprečavanja nastanka teške štete po interese Republike Srbije;
- 3) "POVERLJIVO", koji se određuje radi sprečavanja nastanka štete po interese Republike Srbije;
- 4) "INTERNO", koji se određuje radi sprečavanja nastanka štete za rad, odnosno obavljanje zadataka i poslova organa javne vlasti koji ih je odredio.

Za određivanje stepena tajnosti podataka mogu se primenjivati samo stepeni tajnosti iz stava 1. ovog člana.

Bliže kriterijume za određivanje stepena tajnosti "DRŽAVNA TAJNA" i "STROGO POVERLJIVO" određuje Vlada, uz prethodno pribavljeno mišljenje Saveta za nacionalnu bezbednost.

Bliže kriterijume za određivanje stepena tajnosti "POVERLJIVO" i "INTERNO" određuje Vlada, na predlog nadležnog ministra, odnosno rukovodioca organa javne vlasti.

Označavanje stranih tajnih podataka

Član 15

Dokument koji sadrži strani tajni podatak zadržava oznaku stepena tajnosti kojim je označen u stranoj državi ili međunarodnoj organizaciji.

Pri označavanju stepena tajnosti dokumenata, za dokumenta namenjena za saradnju sa stranim državama, međunarodnim organizacijama, odnosno drugim subjektima međunarodnog prava, osim izraza iz člana 14. ovog zakona mogu se koristiti oznake stepena tajnosti na engleskom jeziku i to:

- 1) oznaka stepena tajnosti "*TOP SECRET*" odgovara oznaci stepena tajnosti "DRŽAVNA TAJNA";
- 2) oznaka stepena tajnosti "*SECRET*" odgovara oznaci stepena tajnosti "STROGO POVERLJIVO";
- 3) oznaka stepena tajnosti "*CONFIDENTIAL*" odgovara oznaci stepena tajnosti "POVERLJIVO";
- 4) oznaka stepena tajnosti "*RESTRICTED*" odgovara oznaci stepena tajnosti "INTERNO".

Vremensko ograničenje tajnosti podataka

Član 16

Tajnost podataka prestaje:

- 1) datumom utvrđenim u dokumentu u kome je sadržan tajni podatak;
- 2) nastupanjem određenog događaja utvrđenog u dokumentu u kome je sadržan tajni podatak;
- 3) istekom zakonom određenog roka;
- 4) opozivom tajnosti;
- 5) ako je podatak učinjen dostupnim javnosti.

Ovlašćeno lice može da promeni način koji je određen za prestanak tajnosti podatka, ako za to postoje osnovani razlozi, u skladu sa zakonom.

O promeni iz stava 2. ovog člana, ovlašćeno lice je dužno da o tome, bez odlaganja, u pisanom obliku obavesti organe javne vlasti i lica koja su tajni podatak dobila ili imaju pristup tom podatku.

Prestanak tajnosti utvrđivanjem datuma

Član 17

Ako ovlašćeno lice u postupku određivanja tajnosti utvrdi da nastupanjem određenog datuma prestaju razlozi zbog kojih je podatak proglašen za tajni, utvrdiće datum prestanka tajnosti i označiti ga u dokumentu koji sadrži takav podatak.

Prestanak tajnosti nastupanjem određenog događaja

Član 18

Ako ovlašćeno lice u postupku određivanja tajnosti utvrdi da nastupanjem određenog događaja prestaju razlozi zbog kojih je podatak proglašen za tajni, utvrdiće da tajnost prestaje nastupanjem tog događaja i označiti ga u dokumentu koji sadrži takav podatak.

Prestanak tajnosti istekom roka

Član 19

Ako prestanak tajnosti podatka nije određen u skladu sa čl. 17. i 18. ovog zakona, tajnost prestaje istekom roka određenog ovim zakonom.

Zakonski rok prestanka tajnosti podataka iz stava 1. ovog člana određuje se prema stepenu tajnosti, i to:

- 1) za podatak sa oznakom "DRŽAVNA TAJNA" - 30 godina;
- 2) za podatak sa oznakom "STROGO POVERLJIVO" - 15 godina;
- 3) za podatak sa oznakom "POVERLJIVO" - pet godina;
- 4) za podatak sa oznakom "INTERNO" - dve godine.

Rokovi iz stava 2. ovog člana teku od dana određivanja tajnosti podatka.

Produženje roka čuvanja tajnosti podataka

Član 20

Ako posle isteka roka iz člana 19. stav 2. ovog zakona postoje razlozi da se podatak i dalje čuva kao tajni, ovlašćeno lice može jednom produžiti rok za prestanak tajnosti najduže za vremenski period utvrđen za pojedine stepene tajnosti.

Pored ovlašćenog lica iz stava 1. ovog člana, Vlada može produžiti rok čuvanja tajnosti u slučajevima:

- 1) kada bi njihovo otkrivanje imalo nepopravljive teške štetne posledice po nacionalnu bezbednost i naročito bitne državne, političke, ekonomske ili vojne interese Republike Srbije;
- 2) kada je to predviđeno međunarodnim sporazumom ili drugim međunarodnim obavezama Republike Srbije;
- 3) kada bi njihovo otkrivanje imalo nepopravljive teške posledice po osnovna ljudska i građanska prava jednog ili više lica, ili bi ugrozilo bezbednost jednog ili više lica.

U slučaju iz stava 2. ovog člana Vlada može produžiti rok za prestanak tajnosti za vremenski period utvrđen za pojedine stepene tajnosti.

Opoziv tajnosti podataka

Član 21

U postupku opoziva tajnosti podataka utvrđuje se da podatak prestaje da bude tajni pre isteka roka iz čl. 17. do 20. ovog zakona.

Odluka o opozivu tajnosti podatka donosi se ako nastupe činjenice i okolnosti usled kojih podatak prestaje da bude od interesa za Republiku Srbiju.

Odluka iz stava 2. ovog člana donosi se na osnovu periodične procene tajnosti, predloga za opoziv, odnosno na osnovu odluke nadležnog državnog organa.

Periodična procena tajnosti

Član 22

Ovlašćeno lice vrši periodičnu procenu tajnosti, na osnovu koje može izvršiti opoziv tajnosti, i to:

- 1) za podatak označen stepenom "DRŽAVNA TAJNA", najmanje jednom u deset godina;
- 2) za podatak označen stepenom "STROGO POVERLJIVO", najmanje jednom u pet godina;
- 3) za podatak označen stepenom "POVERLJIVO", najmanje jednom u tri godine;
- 4) za podatak označen stepenom "INTERNO", najmanje jednom godišnje.

Ukoliko utvrdi da postoje razlozi iz člana 21. stav 2. ovog zakona, ovlašćeno lice bez odlaganja donosi odluku o opozivu tajnosti, koja mora biti obrazložena.

Predlog za opoziv tajnosti

Član 23

Korisnik tajnog podatka može ovlašćenom licu predložiti opoziv tajnosti podatka.

Ovlašćeno lice dužno je da razmotri predlog iz stava 1. ovog člana i o svojoj odluci obavesti predlagača.

Opoziv tajnosti u postupku vršenja kontrole

Član 24

U postupku vršenja kontrole, Kancelarija Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka (u daljem tekstu: Kancelarija Saveta) može od ovlašćenog lica zahtevati vanrednu procenu tajnosti podatka i na osnovu te procene sama doneti odluku o opozivu tajnosti.

Opoziv tajnosti na osnovu odluke nadležnog organa

Član 25

Ovlašćeno lice organa javne vlasti opoziva tajnost podatka, odnosno dokumenta koji sadrži tajni podatak i omogućava ostvarivanje prava tražiocu, odnosno podnosiocu zahteva na osnovu rešenja Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti u postupku po žalbi, odnosno na osnovu odluke nadležnog suda u postupku po tužbi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja i zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

Opoziv tajnosti u javnom interesu

Član 26

Narodna skupština, predsednik Republike i Vlada mogu sa pojedinih dokumenata opozvati oznaku tajnosti, bez obzira na stepen tajnosti, ako je to u javnom interesu ili zbog izvršavanja međunarodnih obaveza.

Promena stepena tajnosti i vremenskog trajanja tajnosti

Član 27

Promena stepena tajnosti je označavanje podatka višim, odnosno nižim stepenom tajnosti od onog stepena tajnosti koji je podatak do tada imao, pre isteka roka iz čl. 17. do 20. ovog zakona.

Promena stepena tajnosti podatka i vremenskog trajanja tajnosti vrši se shodnom primenom odredbi čl. 21. do 24. i člana 26. ovog zakona.

Obaveštenje o promeni stepena tajnosti i opozivu tajnosti

Član 28

O promeni stepena tajnosti i vremenskog trajanja tajnosti, kao i opozivu tajnosti podatka, ovlašćeno lice bez odlaganja u pisanom obliku obaveštava korisnike tajnih podataka ili lica koja imaju pristup tim podacima.

Strani tajni podatak

Član 29

Promena stepena i roka tajnosti, kao i opoziv tajnosti stranog tajnog podatka, vrši se u skladu sa zaključenim međunarodnim sporazumom i utvrđenim međunarodnim obavezama.

III MERE ZAŠTITE TAJNIH PODATAKA

Kriterijumi zaštite tajnih podataka

Član 30

Organ javne vlasti, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, uspostavlja sistem postupaka i mera zaštite tajnih podataka prema sledećim kriterijumima:

- 1) stepenu tajnosti;
- 2) prirodi dokumenta u kome je sadržan tajni podatak;
- 3) proceni pretnje za bezbednost tajnog podatka.

Vrste mera zaštite

Član 31

Organ javne vlasti primenjuje opšte i posebne mere zaštite u skladu sa zakonom i propisom donetim na osnovu zakona, radi zaštite tajnih podataka koji se nalaze u njegovom posedu.

Opšte mere zaštite

Član 32

Opšte mere zaštite tajnih podataka obuhvataju:

- 1) određivanje stepena tajnosti;
- 2) procenu pretnje za bezbednost tajnog podatka;
- 3) određivanje načina korišćenja i postupanja sa tajnim podatkom;
- 4) određivanje odgovornog lica za čuvanje, korišćenje, razmenu i druge radnje obrade tajnog podatka;
- 5) određivanje rukovaoca tajnim podacima, uključujući i njegovu bezbednosnu proveru u zavisnosti od stepena tajnosti podatka;
- 6) određivanje posebnih zona, zgrada i prostorija namenjenih zaštiti tajnih podataka i stranih tajnih podataka;
- 7) nadzor nad postupanjem sa tajnim podatkom;
- 8) mere fizičko-tehničke zaštite tajnog podatka, uključujući i ugradnju i postavljanje tehničkih sredstava zaštite, utvrđivanje bezbednosne zone i zaštitu van bezbednosne zone;
- 9) mere zaštite informaciono-telekomunikacionih sistema;
- 10) mere kriptozastite;
- 11) zaštitni režim radnih i formacijskih mesta, u okviru akta o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta;
- 12) utvrđivanje posebnih programa obrazovanja i obuke za potrebe obavljanja poslova zaštite tajnih podataka i stranih tajnih podataka;
- 13) druge opšte mere određene zakonom.

Posebne mere zaštite

Član 33

U cilju efikasne primene opštih mera zaštite tajnih podataka iz člana 32. ovog zakona, aktom Vlade utvrđuju se posebne mere zaštite tajnih podataka.

Pojedine posebne mere zaštite mogu se bliže urediti aktom nadležnog ministra, odnosno rukovodioca posebne organizacije, u skladu sa aktom Vlade iz stava 1. ovog člana.

Obaveze rukovaoca

Član 34

Rukovalac tajnim podacima, u skladu sa ovim zakonom i u okviru svojih ovlašćenja, preduzima mere zaštite tajnih podataka i omogućava korisnicima neposredan pristup tajnim podacima, izdaje kopiju dokumenta koji sadrži tajni podatak, vodi evidenciju korisnika i stara se o razmeni tajnih podataka.

Čuvanje, prenošenje i dostavljanje tajnih podataka

Član 35

Tajni podaci čuvaju se na način tako da je pristup tim podacima dozvoljen samo ovlašćenim korisnicima.

Tajni podaci mogu se prenositi i dostavljati izvan prostorija organa javne vlasti samo uz pridržavanje propisanih mera bezbednosti i postupaka kojima se obezbeđuje da podatke dobije samo lice koje ima sertifikat za pristup tajnim podacima i koje ima pravo da ih dobije.

Prilikom prenošenja i dostavljanja tajnih podataka izvan prostorija organa, postupci i mere zaštite određuju se prema stepenu tajnosti tih podataka, u skladu sa zakonom i propisom donetim na osnovu zakona.

Prenošenje i dostavljanje tajnih podataka korišćenjem telekomunikaciono-informatičkih sredstava vrši se uz obaveznu primenu propisanih mera kriptozastite.

Sprovođenje mera kriptozastite, prilikom prenošenja i dostavljanja tajnih podataka iz st. 3. i 4. ovog člana, obavlja se u skladu sa zakonom.

Dužnost obaveštavanja u slučaju gubitka, krađe, oštećenja, uništenja ili neovlašćenog otkrivanja tajnih podataka i stranih tajnih podataka

Član 36

Kada dođe do saznanja da je došlo do gubitka, krađe, oštećenja, uništenja ili neovlašćenog otkrivanja tajnih podataka i stranih tajnih podataka, funkcioner, zaposleno lice, odnosno lice koja obavlja poslove u organu javne vlasti, bez odlaganja obaveštava ovlašćeno lice organa javne vlasti.

Lice iz člana 35. stav 2. ovog zakona koje utvrdi da je prilikom prenosa i dostavljanja tajnih podataka izvan prostorija organa javne vlasti, došlo do gubitka, krađe, oštećenja, uništenja ili neovlašćenog otkrivanja tajnog podatka i stranog tajnog podatka, bez odlaganja obaveštava ovlašćeno lice organa koji mu je tajne podatke i strane tajne podatke preneo, odnosno dostavio.

Ovlašćeno lice dužno je da bez odlaganja preduzme sve potrebne mere za utvrđivanje okolnosti zbog kojih je došlo do gubitka, krađe, oštećenja, uništenja ili neovlašćenog otkrivanja tajnog podatka i stranog tajnog podatka, izvrši procenu prouzrokovane štete, kao i da preduzme potrebne mere u cilju otklanjanja štete i sprečavanja ponovnog gubitka, krađe, oštećenja, uništenja ili neovlašćenog otkrivanja tajnog podatka i stranog tajnog podatka.

U slučaju iz stava 3. ovog člana o preduzetim merama ovlašćeno lice obaveštava Kancelariju Saveta.

IV PRISTUP TAJNIM PODACIMA

Pristup tajnim podacima bez sertifikata

Član 37

Pristup tajnim podacima i korišćenje podataka i dokumenata bilo kog stepena tajnosti bez izdavanja sertifikata, na osnovu funkcije i u cilju obavljanja poslova iz njihove nadležnosti imaju predsednik Narodne skupštine, predsednik Republike i predsednik Vlade.

Pristup tajnim podacima bez bezbednosne provere i posebna ovlašćenja i dužnosti

Član 38

Državni organi koje bira Narodna skupština, rukovodioci državnih organa koje bira Narodna skupština, sudije Ustavnog suda i sudije, ovlašćeni su da pristupe podacima svih stepena tajnosti koji su im potrebni za obavljanje poslova iz njihove nadležnosti bez bezbednosne provere.

Izuzetno, lica iz stava 1. ovog člana imaju pravo na pristup tajnim podacima koji su označeni stepenom "DRŽAVNA TAJNA" i "STROGO POVERLJIVO" uz prethodnu bezbednosnu proveru iz člana 53. tač. 2) i 3) ovog zakona, ako je to potrebno za obavljanje poslova iz njihove nadležnosti, ako se ti podaci odnose na:

- 1) radnje sprečavanja, otkrivanja, istrage i gonjenja za krivična dela, koje sprovode nadležni državni organi, do okončanja istrage, odnosno gonjenja;
- 2) način primene posebnih postupaka i mera u pribavljanju bezbednosnih i obaveštajnih podataka u konkretnom slučaju;
- 3) pripadnike ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i službi bezbednosti sa prikrivenim identitetom, dok je to neophodno radi zaštite životnih interesa ovih lica, odnosno članova njihovih porodica (život, zdravlje i fizički integritet);
- 4) identitet sadašnjih i bivših saradnika službi bezbednosti, odnosno trećih lica, dok je to neophodno potrebno radi zaštite životnih interesa ovih lica, odnosno članova njihovih porodica (život, zdravlje i fizički integritet).

Lica koja imaju pristup tajnim podacima u skladu sa ovim zakonom, ovlašćena su i dužna da u postupku koji vode i inače, na svaki svrsishodan način i od svakoga zaštite tajnost podataka koje su saznali i da tajnim podacima iz stava 2. ovog člana pristupaju lično.

Pravo pristupa tajnim podacima članovima nadležnog odbora Narodne skupštine

Član 39

Članovi odbora Narodne skupštine nadležnog za nadzor i kontrolu u sektoru odbrane i bezbednosti, imaju pravo na pristup i uvid u tajne podatke u vezi sa vršenjem funkcije nadzora i kontrole, u skladu sa zakonom.

Pravo pristupa tajnim podacima označenim stepenom tajnosti "INTERNO"

Član 40

Funkcioneri, zaposlena lica, odnosno lica koja obavljaju poslove u organima javne vlasti imaju pristup tajnim podacima označenim stepenom tajnosti "INTERNO".

Lica iz stava 1. ovog člana potpisuju izjavu, kojom potvrđuju da će postupati sa tajnim podacima u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Pristup stranim tajnim podacima

Član 41

Pristup stranim tajnim podacima vrši se u skladu sa ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona, odnosno u skladu sa međunarodnim sporazumom koji je sa stranom državom, međunarodnom organizacijom ili drugim međunarodnim subjektom zaključila Republika Srbija.

Fizička i pravna lica kao korisnici tajnog podatka

Član 42

Fizičko i pravno lice - korisnik tajnog podatka, ima pravo pristupa tajnim podacima koji su neophodni za obavljanje poslova iz delokruga njegovog rada i koji su po stepenu tajnosti određeni u sertifikatu za pristup tajnim podacima (u daljem tekstu: sertifikat), odnosno dozvoli.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u slučaju izuzetne hitnosti u postupanju, lice kome je izdat sertifikat, odnosno dozvola za pristup tajnim podacima označenim nižim stepenom tajnosti, može biti upoznato sa tajnim podatkom označenim neposredno višim stepenom tajnosti.

Lice iz stava 2. ovog člana je dužno da potpiše izjavu, kojom potvrđuje da će postupati sa tajnim podacima, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Izjava i sertifikat

Član 43

Pre izdavanja sertifikata, odnosno dozvole, lice kome se izdaje sertifikat dužno je da potpiše izjavu, kojom potvrđuje da će postupati sa tajnim podacima u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Ako lice iz stava 1. ovog člana ne potpiše izjavu, postupak izdavanja sertifikata, odnosno dozvole se obustavlja.

Pisana izjava čini sastavni deo dokumentacije na osnovu koje je izdat sertifikat, odnosno dozvola.

Oslobođenje od dužnosti čuvanja tajnosti

Član 44

Lice kome je izdat sertifikat, odnosno dozvola, te podatke ne može da upotrebljava u druge svrhe osim svrhe za koje je sertifikat, odnosno dozvola izdata.

Rukovodilac organa javne vlasti može da na zahtev nadležnog organa oslobodi lice dužnosti čuvanja tajnosti podatka posebnom odlukom kojom će se predvideti i mere zaštite tajnosti podataka, ali samo za namene i u obimu koji sadrži zahtev nadležnog organa, u skladu sa zakonom.

Na zahtev nadležnog organa, rukovodioca organa javne vlasti dužnosti čuvanja tajnosti podatka, može osloboditi organ koji ga je imenovao, izabrao, odnosno postavio, o čemu obaveštava Kancelariju Saveta.

Dostavljanje tajnih podataka uz obavezu čuvanja tajnosti

Član 45

Tajni podaci mogu se dostaviti drugom organu javne vlasti na osnovu pismenog odobrenja ovlašćenog lica organa javne vlasti koji je podatke označio kao tajne, ako posebnim zakonom nije određeno drukčije.

Tajni podatak dobijen od organa javne vlasti ne može se bez saglasnosti organa koji je podatak odredio kao tajni dostaviti drugom korisniku, ako posebnim zakonom nije određeno drukčije.

Lica koja obavljaju poslove u organu javne vlasti kome su dostavljeni tajni podaci iz stava 1. ovog člana, dužna su da postupaju u skladu sa odredbama ovog zakona, uz obavezu poštovanja oznake tajnosti i preduzimanja mera zaštite tajnosti podataka.

Dostavljanje tajnih podataka na osnovu ugovornog odnosa

Član 46

Ovlašćeno lice može tajne podatke dostaviti drugim pravnim ili fizičkim licima, koja po osnovu ugovornog odnosa pružaju usluge organu javne vlasti, ako:

- 1) pravno ili fizičko lice ispunjava organizacione i tehničke uslove za čuvanje tajnih podataka u skladu sa ovim zakonom i propisom donetim na osnovu ovog zakona;
- 2) su za lica koja obavljaju ugovorene poslove izvršene bezbednosne provere i izdati sertifikati;
- 3) lica iz tačke 2) ovog stava pisanom izjavom potvrde da su upoznata sa ovim zakonom i drugim propisima koji uređuju čuvanje tajnih podataka i obavežu se da će sa tajnim podacima postupati u skladu sa tim propisima;
- 4) je pristup tajnim podacima neophodno potreban radi realizacije poslova predviđenih ugovorom.

Mere zaštite tajnih podataka koje proističu iz stava 1. ovog člana moraju biti sadržane u ugovoru koji u vezi sa realizacijom poslova zaključuje organ javne vlasti i pravno ili fizičko lice.

Vlada bliže propisuje način i postupak utvrđivanja ispunjenosti uslova iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

Evidencija o tajnim podacima koji su dostavljeni drugim korisnicima

Član 47

Rukovalac organa javne vlasti uspostavlja i vodi ažurnu evidenciju o tajnim podacima koji su dostavljeni drugim korisnicima izvan organa javne vlasti.

V POSTUPAK ZA IZDAVANJE SERTIFIKATA ODNOSNO DOZVOLE

Uslovi za izdavanje sertifikata fizičkom licu

Član 48

Sertifikat izdaje nadležni organ utvrđen ovim zakonom, na osnovu pisanog zahteva fizičkog lica, ako je podnosilac zahteva:

- 1) državljanin Republike Srbije;
- 2) punoletan;
- 3) poslovno sposoban;
- 4) neosuđivan na безусловnu kaznu zatvora za krivično delo za koje se goni po službenoj dužnosti, odnosno za prekršaj predviđen ovim zakonom;
- 5) prošao odgovarajuću bezbednosnu proveru.

Uslovi za izdavanje sertifikata pravnom licu

Član 49

Sertifikat izdaje nadležni organ utvrđen ovim zakonom, na osnovu pisanog zahteva pravnog lica, koji se podnosi preko zakonskog zastupnika, ako podnosilac zahteva:

- 1) ima registrovano sedište na teritoriji Republike Srbije;
- 2) obavlja delatnost u vezi sa interesima utvrđenim u članu 8. ovog zakona;
- 3) prođe odgovarajuću bezbednosnu proveru;
- 4) nije u postupku likvidacije, odnosno stečaja;
- 5) nije kažnjen merom zabrane vršenja delatnosti, odnosno da mu nije izrečena kazna prestanka pravnog lica ili mera bezbednosti zabrane obavljanja određenih registrovanih delatnosti ili poslova;
- 6) uredno plaća poreze, odnosno doprinose.

Izdavanje dozvole stranom licu

Član 50

Stranom licu nadležni organ izdaje dozvolu ako:

- 1) poseduje odgovarajući sigurnosni sertifikat izdat od strane države čiji je državljanin, odnosno u kojoj ima sedište ili od strane međunarodne organizacije čiji je član;
- 2) obaveza omogućavanja pristupa tajnim podacima proističe iz zaključenog međunarodnog sporazuma.

Podnošenje zahteva

Član 51

Zahtev za izdavanje sertifikata, odnosno dozvole podnosi se Kancelariji Saveta.

Ako sertifikat zahteva rukovalac ili drugi zaposleni u organu javne vlasti, zahtev iz stava 1. ovog člana dostavlja rukovodilac organa javne vlasti.

Ako se sertifikat traži za pravno lice i zaposlene u pravnom licu, zahtev podnosi zakonski zastupnik pravnog lica.

Zahtev za izdavanje sertifikata licu koje će u vezi sa izvršavanjem ugovorenih poslova sa organom javne vlasti imati pristup tajnim podacima, podnosi organ javne vlasti na koji se izvršavanje ugovorenih poslova odnosi.

Sadržina zahteva

Član 52

Zahtev fizičkog lica za sertifikat sadrži: ime i prezime, prebivalište, poslove koje obavlja, razloge zbog kojih se traži sertifikat, kao i stepen tajnosti podataka za koje se traži sertifikat.

Zahtev pravnog lica sadrži: naziv firme, sedište i delatnost pravnog lica, ime i prezime i prebivalište zakonskog zastupnika pravnog lica, razloge zbog kojih se traži sertifikat, kao i stepen tajnosti podataka za koje se traži sertifikat.

Pored podataka iz st. 1. ili 2. ovog člana, strano lice podnosi i sigurnosni sertifikat iz člana 50. tačka 1) ovog zakona.

Bezbednosna provera

Član 53

Za pristup i korišćenje tajnih podataka vrši se bezbednosna provera u zavisnosti od stepena tajnosti, i to:

- 1) osnovna bezbednosna provera, za podatke označene stepenom tajnosti "INTERNO" i "POVERLJIVO";
- 2) potpuna bezbednosna provera, za podatke označene stepenom tajnosti "STROGO POVERLJIVO";
- 3) posebna bezbednosna provera, za podatke označene stepenom tajnosti "DRŽAVNA TAJNA".

Organ nadležan za vršenje bezbednosne provere

Član 54

Bezbednosnu proveru za pristup tajnim podacima i dokumentima stepena tajnosti "DRŽAVNA TAJNA" i "STROGO POVERLJIVO" vrši Bezbednosno-informativna agencija Republike Srbije.

Bezbednosnu proveru za pristup tajnim podacima i dokumentima stepena tajnosti "POVERLJIVO" i "INTERNO" vrši ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Bezbednosnu proveru za pristup tajnim podacima i dokumentima svih stepena tajnosti za lica kojima je pristup tajnim podacima i dokumentima potreban radi obavljanja funkcija ili radnih dužnosti u ministarstvu nadležnom za poslove odbrane i Vojsci Srbije vrši Vojnobezbednosna agencija.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, bezbednosnu proveru za pristup tajnim podacima i dokumentima stepena tajnosti "POVERLJIVO" i "INTERNO" za lica kojima je pristup tajnim podacima i dokumentima potreban radi obavljanja funkcija ili radnih dužnosti u Bezbednosno-informativnoj agenciji, vrši Bezbednosno-informativna agencija.

Bezbednosnu proveru za pristup tajnim podacima i dokumentima stepena tajnosti "STROGO POVERLJIVO" za lica kojima je pristup tajnim podacima i dokumentima tog stepena tajnosti potreban radi obavljanja funkcija ili radnih dužnosti u ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove, pored organa iz stava 1. ovog člana, vrši i ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Organi nadležni za bezbednosnu proveru iz st. 1. do 5. ovog člana dužni su da u postupku vršenja bezbednosne provere ostvare međusobnu saradnju, a posebno u postupku bezbednosne provere za pristup tajnim podacima označenim stepenom tajnosti "DRŽAVNA TAJNA" i "STROGO POVERLJIVO".

Saradnja sa stranim državama i međunarodnim organizacijama

Član 55

Organi nadležni za bezbednosnu proveru iz člana 54. ovog zakona mogu u postupku bezbednosne provere saradivati sa organima stranih država, međunarodnih organizacija i drugih međunarodnih subjekata nadležnih za bezbednosnu proveru, u skladu sa međunarodnim sporazumom koji je sa stranom državom, međunarodnom organizacijom, odnosno drugim međunarodnim subjektom, zaključila Republika Srbija i propisima koji u Republici Srbiji uređuju zaštitu podataka o ličnosti.

Svrha bezbednosne provere

Član 56

Bezbednosnom proverom podnosioca zahteva vrši se procena bezbednosnog rizika, naročito od pristupa i korišćenja tajnih podataka.

U okviru bezbednosne provere nadležni organ sa aspekta bezbednosti ocenjuje navode u popunjenom bezbednosnom upitniku.

Nadležni organ, u vezi sa navodima iz bezbednosnog upitnika, prikuplja lične i druge podatke od lica na koje se ti podaci odnose, od drugih organa javne vlasti, organizacija i lica, iz registara, evidencija, datoteka i zbirki podataka koje se vode na osnovu zakona.

Bezbednosni upitnik

Član 57

Radi vršenja bezbednosne provere, Kancelarija Saveta dostavlja podnosiocu zahteva bezbednosni upitnik.

Podnosilac zahteva popunjava osnovni bezbednosni upitnik, a ako se sertifikat zahteva za tajne podatke stepena tajnosti "DRŽAVNA TAJNA" i "STROGO POVERLJIVO", popunjava i poseban bezbednosni upitnik.

Popunjeni i potpisani upitnik podnosioca zahteva istovremeno predstavlja pisanu saglasnost za vršenje bezbednosne provere i označava se stepenom tajnosti "INTERNO".

Osnovni bezbednosni upitnik za fizička lica

Član 58

U osnovni bezbednosni upitnik unose se sledeći podaci o podnosiocu zahteva:

- 1) ime i prezime, kao i prethodna imena i prezimena;
- 2) jedinstven matični broj građana;
- 3) datum i mesto rođenja;
- 4) državljanstvo, prethodna državljanstva i dvojna državljanstva;
- 5) prebivalište i boravište, kao i prethodna prebivališta;
- 6) bračni status i porodično stanje;
- 7) podaci o licima koja žive u zajedničkom domaćinstvu sa licem na koga se odnosi bezbednosni upitnik (njihova imena i prezimena, zajedno sa prethodnim imenima i prezimenima, njihovi datumi rođenja, kao i odnos sa proveravanim licem);
- 8) ime i prezime, datum rođenja i adresa prebivališta srodnika do drugog stepena srodstva u pravoj i prvog stepena srodstva u pobočnoj liniji, usvojioca, staratelja, očuha, mačehe, odnosno hranitelja;
- 9) stručna sprema i zanimanje;
- 10) podaci o prethodnim zaposlenjima;
- 11) podaci u vezi sa izvršenjem vojne obaveze;
- 12) podaci o krivičnom i prekršajnom kažnjavanju i krivičnim i prekršajnim postupcima koji su u toku;
- 13) medicinski podaci u vezi sa bolestima zavisnosti (alkohol, opojne droge i dr.), odnosno duševnim bolestima;
- 14) kontakti sa stranim službama bezbednosti i obaveštajnim službama;
- 15) disciplinski postupci i izrečene disciplinske mere;
- 16) podaci o članstvu ili učešću u aktivnostima organizacija čije su aktivnosti ili ciljevi zabranjeni;
- 17) podaci o odgovornosti za povredu propisa koji se odnose na tajnost podataka;

18) podaci o pravu svojine ili drugom stvarnom pravu na nepokretnosti, podaci o pravu svojine na drugim stvarima upisanim u javni registar, kao i podatak o godišnjem porezu na ukupan prihod građana za prethodnu godinu;

19) prethodne bezbednosne provere.

Osnovni bezbednosni upitnik za pravna lica

Član 59

U osnovni bezbednosni upitnik za pravna lica unose se sledeći podaci o podnosiocu zahteva:

- 1) naziv firme i sedište, kao i prethodni nazivi firmi i sedišta;
- 2) matični broj pravnog lica i poresko-identifikacioni broj;
- 3) ime i prezime zastupnika;
- 4) datum i mesto osnivanja;
- 5) podaci o organizacionim jedinicama, ograncima, zavisnim društvima i drugim oblicima povezivanja;
- 6) poreklo osnivačkog kapitala uključujući i promene u poslednje tri godine;
- 7) broj zaposlenih;
- 8) broj zaposlenih za koje se traži sertifikat i vrsta poslova koje obavljaju;
- 9) podaci o osudama za krivično delo, privredni prestup i prekršaj pravnog lica i odgovornih lica u pravnom licu, kao i podaci o postupcima za krivično delo, privredni prestup ili prekršaj protiv pravnog lica koji su u toku;
- 10) podaci o kontaktima sa stranim službama bezbednosti i obaveštajnim službama;
- 11) podaci o učešću u aktivnostima organizacije čije su aktivnosti i ciljevi zabranjeni;
- 12) podaci o odgovornosti za povredu propisa koji se odnose na tajnost podataka;
- 13) podaci o prethodnoj bezbednosnoj proveru;
- 14) podaci o pravu svojine ili drugom stvarnom pravu na nepokretnostima, podaci o pravu svojine na drugim stvarima upisanim u javni registar, kao i podatak o godišnjem finansijskom izveštaju za prethodnu godinu u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

Uz popunjeni upitnik iz stava 1. ovog člana, zastupnik pravnog lica dostavlja i popunjeni osnovni bezbednosni upitnik za fizičko lice.

Poseban bezbednosni upitnik

Član 60

Za bezbednosnu proveru utvrđenu u članu 53. tač. 2) i 3) ovog zakona, pored osnovnog, ispunjava se i poseban bezbednosni upitnik.

U poseban bezbednosni upitnik, unose se podaci o:

- 1) službi u stranim vojskama i paravojnim formacijama;
- 2) drugi podaci i činjenice, osim podataka navedenih u čl. 58. i 59. koje fizičko, odnosno pravno lice čine podložnim uticajima i pritiscima koji predstavljaju bezbednosni rizik;
- 3) dugovima nastalim usled finansijskih zaduženja ili preuzetih garancija.

Predmet bezbednosne provere i obrazac upitnika

Član 61

Podaci iz upitnika iz čl. 58. do 60. ovog zakona predstavljaju predmet odgovarajuće bezbednosne provere.

Obrasce upitnika iz stava 1. ovog člana propisuje Vlada, na predlog Kancelarije Saveta.

Posebna bezbednosna provera

Član 62

Posebna bezbednosna provera vrši se kada se izdavanje sertifikata, odnosno dozvole traži za podatke stepena tajnosti "DRŽAVNA TAJNA".

Posebna bezbednosna provera obuhvata, pored provere činjenica u okviru potpune bezbednosne provere, i proveru činjenica, okolnosti i događaja iz privatnog života podnosioca zahteva, najmanje u poslednjih deset godina od dana podnošenja zahteva za izdavanje sertifikata, koje bi, u slučaju postojanja, predstavljale osnov za sumnju u njegovu poverljivost i pouzdanost, a naročito ako su njegove aktivnosti u suprotnosti sa interesima Republike Srbije, ili ako je povezan sa stranim licima koja mogu da ugroze bezbednost i međunarodne interese Republike Srbije.

Rok za izvršenje bezbednosne provere

Član 63

Nadležni organ dužan je da, od dana prijema popunjenog upitnika, izvrši bezbednosnu proveru u sledećim rokovima:

- 1) do 30 dana, za osnovnu bezbednosnu proveru;
- 2) do 60 dana, za potpunu bezbednosnu proveru;
- 3) do 90 dana za posebnu bezbednosnu proveru.

Izuzetno, ako za to postoje opravdani razlozi, rokovi iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana se mogu produžiti najduže za vremenski period utvrđen u ovim tačkama.

U slučaju iz stava 2. ovog člana nadležni organ je dužan da o produženju roka obavesti rukovodioca organa javne vlasti koji je dostavio zahtev za bezbednosnu proveru i Kancelariju Saveta.

Ako se bezbednosna provera ne izvrši u rokovima utvrđenim u st. 1. i 2. ovog člana, smatra se da ne postoji bezbednosni rizik pristupa tajnim podacima podnosioca zahteva.

Privremeni sertifikat

Član 64

Radi izvršavanja neodložnih poslova i zadataka organa javne vlasti, u cilju sprečavanja ili otklanjanja štete, direktor Kancelarije Saveta može izuzetno i pre završetka bezbednosne provere izdati licu privremeni sertifikat za pristup određenim tajnim podacima, ako se na osnovu uvida u podneti bezbednosni upitnik oceni da ne postoje sumnje u pogledu bezbednosti.

Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da pisanom izjavom potvrdi da će sa tajnim podatkom koji mu je poveren postupati u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima koji uređuju čuvanje i postupanje sa tajnim podacima.

Privremeni sertifikat iz stava 1. ovog člana važi do okončanja postupka za izdavanje sertifikata.

Dostavljanje izveštaja o rezultatima bezbednosne provere

Član 65

Organi nadležni za vršenje bezbednosne provere iz člana 54. ovog zakona, dostavljaju Kancelariji Saveta izveštaj o rezultatima bezbednosne provere, odnosno posebne bezbednosne provere, uključujući i popunjeni bezbednosni upitnik, sa preporukom za izdavanje ili uskraćivanje sertifikata.

U izveštaju iz stava 1. ovog člana ne navode se izvori bezbednosne provere.

Izveštaj i preporuka iz stava 1. ovog člana označavaju se stepenom tajnosti "POVERLJIVO".

Rešenje i dopunska provera

Član 66

Kancelarija Saveta o izdavanju sertifikata odlučuje rešenjem, u roku od 15 dana od dana dostavljanja izveštaja sa preporukom iz člana 65. stav 1. ovog zakona, odnosno od isteka roka za izvršenje bezbednosne provere iz člana 63. ovog zakona.

Ako je izveštaj nepotpun ili je dostavljen bez preporuke, Kancelarija Saveta donosi rešenje na osnovu dostavljenog izveštaja.

Izuzetno, ako se iz izveštaja o rezultatima bezbednosne provere i preporuke za izdavanje sertifikata ne može utvrditi da li su ispunjeni zakonom propisani uslovi za izdavanje sertifikata fizičkom ili pravnom licu, ili je posle izvršene bezbednosne provere došlo do bitne izmene proveranih podataka koja bi mogla biti od uticaja na izdavanje sertifikata, Kancelarija Saveta će zahtevati od nadležnog organa iz člana 54. ovog zakona da izvrši dopunsku proveru, odnosno dopunu izveštaja i izradu nove preporuke, najkasnije u naknadnom roku od 30 dana.

Izuzeci

Član 67

Za lica kojima je pristup tajnim podacima potreban radi obavljanja funkcije ili radnih dužnosti u službama bezbednosti Republike Srbije, izuzetno od člana 66. ovog zakona, odluku o izdavanju sertifikata za pristup tajnim podacima kojima raspolaže služba bezbednosti, donosi rukovodilac službe iz člana 54. st. 3. i 4. ovog zakona.

Dostavljanje rešenja

Član 68

Kancelarija Saveta dostavlja rešenje rukovodiocu organa javne vlasti koji je tražio izdavanje sertifikata i licu za koje je tražen sertifikat.

Odbijanje zahteva

Član 69

Kancelarija Saveta rešenjem odbija zahtev za izdavanje sertifikata ako se na osnovu izveštaja bezbednosne, odnosno dopunske bezbednosne provere utvrdi:

- 1) da je podnosilac zahteva naveo neistinite i nepotpune podatke u osnovnom, odnosno posebnom bezbednosnom upitniku;
- 2) da podnosilac zahteva ne ispunjava uslove za izdavanje sertifikata, odnosno dozvole iz čl. 48. do 50. ovog zakona;
- 3) da podnosilac zahteva nije obezbedio uslove za preduzimanje propisanih mera zaštite tajnih podataka;
- 4) da postoji bezbednosni rizik od pristupa i korišćenja tajnih podataka podnosioca zahteva.

Obrazloženje rešenja o odbijanju izdavanja sertifikata ne sadrži podatke koji se smatraju tajnim u smislu ovog zakona, niti navođenje izvora bezbednosne provere.

Shodna primena

Član 70

Na postupak izdavanja sertifikata, odnosno dozvole primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Upravni spor

Član 71

Protiv rešenja Kancelarije Saveta iz člana 66. stav 1. ovog zakona može se izjaviti žalba ministru nadležnom za pravosuđe.

U postupku odlučivanja po žalbi primenjuju se odredbe zakona koji uređuje upravni postupak.

Rešenje ministra nadležnog za pravosuđe je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Sadržaj, oblik i dostavljanje sertifikata

Član 72

Sadržinu, oblik i način dostavljanja sertifikata propisuje Vlada, na predlog Kancelarije Saveta.

Kancelarija Saveta dostavlja sertifikat i upoznaje korisnika sa propisanim uslovima za postupanje sa tajnim podacima, kao i pravnim i drugim posledicama njihovog neovlašćenog korišćenja.

Prilikom prijema sertifikata, korisnik potpisuje sertifikat, kao i izjavu da je upoznat sa odredbama ovog zakona i drugih propisa kojima se uređuje zaštita tajnih podataka i da će koristiti tajne podatke u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Prestanak važenja sertifikata

Član 73

Sertifikat prestaje da važi:

- 1) istekom vremena za koje je izdat;
- 2) prestankom funkcije lica iz člana 38. ovog zakona;
- 3) prestankom obavljanja dužnosti i poslova iz delokruga rada lica iz člana 40. ovog zakona;
- 4) na osnovu rešenja Kancelarije Saveta donetog u postupku provere izdatog sertifikata;
- 5) smrću fizičkog lica ili prestankom pravnog lica kome je izdat sertifikat.

Prestanak važenja sertifikata istekom vremena

Član 74

Sertifikat izdat za podatak i dokument označen stepenom tajnosti "DRŽAVNA TAJNA" važi tri godine.

Sertifikat izdat za podatak i dokument označen stepenom tajnosti "STROGO POVERLJIVO" važi pet godina.

Sertifikat izdat za podatak i dokument označen stepenom tajnosti "POVERLJIVO" važi deset godina.

Sertifikat izdat za podatak i dokument označen stepenom tajnosti "INTERNO" važi 15 godina.

Produženje važenja sertifikata

Član 75

Kancelarija Saveta u pisanom obliku obaveštava imaooca sertifikata da može da podnese zahtev za produženje važenja sertifikata, najkasnije šest meseci pre isteka važenja sertifikata.

Uz zahtev za produženje iz stava 1. ovog člana, podnosilac zahteva obaveštava Kancelariju Saveta o svim promenama podataka iz ranije podnetog bezbednosnog upitnika sa dokazima, a nadležni organ iz člana 54. ovog zakona, ponovo vrši bezbednosnu proveru.

Na postupak ponovne provere iz stava 2. ovog člana primenjuju se odredbe čl. 48. do 63. i člana 66. ovog zakona, ako međunarodnim sporazumom nije drukčije određeno.

Privremena zabrana prava pristupa

Član 76

Ako je protiv lica kome je izdat sertifikat pokrenut disciplinski postupak zbog teže povrede službene dužnosti, teže povrede vojne discipline, odnosno teže povrede radnih obaveza i dužnosti, krivični postupak zbog osnovane sumnje da je počinilo krivično delo za koje se goni po službenoj dužnosti, odnosno prekršajni postupak za prekršaj predviđen ovim zakonom, rukovodilac organa javne vlasti može rešenjem privremeno zabraniti pristup tajnim podacima tom licu, do pravosnažnog okončanja postupka.

Provera sertifikata

Član 77

Ako se utvrdi da lice kome je izdat sertifikat, tajne podatke ne koristi ili ne čuva u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima, odnosno da više ne ispunjava uslove za izdavanje sertifikata, Kancelarija Saveta donosi rešenje o prestanku važenja sertifikata i pre isteka roka važenja, odnosno rešenje o ograničenju prava pristupa tajnim podacima označenim određenim stepenom tajnosti.

Obrazloženje rešenja iz stava 1. ovog člana ne sadrži podatke koji se smatraju tajnim u smislu ovog zakona.

Rešenje Kancelarije Saveta iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Izdavanje dozvole stranom licu

Član 78

Kancelarija Saveta izdaje dozvolu stranom licu, u skladu sa zaključenim međunarodnim sporazumom.

Po prijemu zahteva, Kancelarija Saveta putem međunarodne razmene proverava da li je podnosiocu zahteva izdat sigurnosni sertifikat od strane države čiji je državljanin ili u kojoj ima sedište, odnosno od strane međunarodne organizacije čiji je član.

Dozvola se izdaje samo za pristup podacima i dokumentima koji su određeni u zaključenom međunarodnom sporazumu koji je sa stranom državom, međunarodnom organizacijom ili drugim međunarodnim subjektom zaključila Republika Srbija.

Na izdavanje dozvole stranom licu shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o izdavanju sertifikata.

Službene evidencije i drugi podaci vezani za sertifikat i dozvolu

Član 79

Kancelarija Saveta vodi jedinstvenu centralnu evidenciju izdatih sertifikata i dozvola, rešenja o izdavanju sertifikata i dozvola, rešenja o odbijanju izdavanja sertifikata i dozvola, rešenja o produženju važenja sertifikata i dozvola i rešenja o ograničenju ili prestanku važenja sertifikata i dozvola, kao i potpisane izjave lica kojima je izdat sertifikat, odnosno dozvola.

Kancelarija Saveta čuva zahteve za izdavanje sertifikata, odnosno dozvole, bezbednosne upitnike i izveštaje o bezbednosnoj proveru sa preporukom.

Evidencija bezbednosnih provera

Član 80

Organ nadležan za vršenje bezbednosne provere iz člana 54. ovog zakona, vodi evidenciju bezbednosnih provera i čuva dokumenta o bezbednosnoj proveri sa primerkom izveštaja i preporuke.

Podaci iz bezbednosne provere mogu se koristiti samo za namene za koje su prikupljeni.

Primena propisa o zaštiti podataka o ličnosti

Član 81

U podatke iz svoje bezbednosne provere, prikupljene u skladu sa ovim zakonom, lice ima pravo uvida i druga prava na osnovu uvida u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti, izuzev u podatke koji bi otkrili metode i postupke korišćene u prikupljanju podataka, kao i identifikovali izvore podataka iz bezbednosne provere.

Evidencija organa javne vlasti

Član 82

Organ javne vlasti vodi evidenciju rešenja o sertifikatu za lica koja u organu javne vlasti obavljaju funkciju ili su zaposlena, odnosno obavljaju poslove.

Rešenje o izdatom sertifikatu za lica iz stava 1. ovog člana čuva se u posebnom delu kadrovskog dosijea lica, a podaci iz rešenja mogu se koristiti samo u vezi sa sprovođenjem odredaba ovog zakona, odnosno propisa donetog na osnovu ovog zakona.

Bliži propis o sadržini, obliku i načinu vođenja evidencija

Član 83

Sadržinu, oblik i način vođenja evidencije, kao i rok čuvanja podataka iz čl. 79, 80. i 82. ovog zakona propisuje Vlada, na predlog Kancelarije Saveta.

VI KONTROLA I NADZOR

1. Unutrašnja kontrola

Član 84

Za unutrašnju kontrolu nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetog na osnovu ovog zakona odgovoran je rukovodilac organa javne vlasti.

U ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove, ministarstvu nadležnom za poslove odbrane i Bezbednosno-informativnoj agenciji, a po potrebi i u drugim organima javne vlasti, za unutrašnju kontrolu i druge stručne poslove u vezi sa određivanjem i zaštitom tajnih podataka sistematizuje se posebno radno mesto, ili se za obavljanje ovih zadataka i poslova posebno zadužuje postojeća organizaciona jedinica u sastavu ministarstva ili agencije.

Cilj unutrašnje kontrole

Član 85

Unutrašnjom kontrolom obezbeđuje se redovno praćenje i ocenjivanje pojedinih delatnosti, kao i delatnost organa javne vlasti u celini, u vezi sa sprovođenjem ovog zakona i propisa i mera donetih na osnovu ovog zakona.

Rukovodilac organa javne vlasti, neposredno ili preko ovlašćenog lica, vrši unutrašnju kontrolu neposrednim uvidom, odgovarajućim proverama i razmatranjem podnetih izveštaja.

2. Kancelarija Saveta

Status Kancelarije Saveta

Član 86

Kancelarija Saveta je služba Vlade sa svojstvom pravnog lica, u čijoj su nadležnosti određeni poslovi sprovođenja i kontrole primene ovog zakona i nadzor nad sprovođenjem zakona.

Nadležnost Kancelarije Saveta

Član 87

U skladu sa ovim zakonom, Kancelarija Saveta:

- 1) postupa po zahtevima za izdavanje sertifikata i dozvola;
- 2) obezbeđuje primenu standarda i propisa u oblasti zaštite tajnih podataka;
- 3) stara se o izvršavanju prihvaćenih međunarodnih obaveza i zaključenih međunarodnih sporazuma između Republike Srbije i drugih država, odnosno međunarodnih organa i organizacija u oblasti zaštite tajnih podataka i saraduje sa odgovarajućim organima stranih država i međunarodnih organizacija;
- 4) izrađuje i vodi Centralni registar stranih tajnih podataka;
- 5) predlaže obrazac bezbednosnog upitnika;
- 6) predlaže obrazac preporuke, sertifikata i dozvole;
- 7) vodi evidenciju o izdatim sertifikatima, odnosno dozvolama, kao i evidenciju o odbijanju izdavanja sertifikata, odnosno dozvola;
- 8) organizuje obuku korisnika tajnih podataka u skladu sa standardima i propisima;
- 9) predlaže Vladi plan zaštite tajnih podataka za vanredne i hitne slučajeve;
- 10) opoziva tajnost podatka u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 11) posle prestanka organa javne vlasti koji nemaju pravnog sledbenika, obavlja poslove koji se odnose na zaštitu tajnih podataka;
- 12) saraduje sa organima javne vlasti u sprovođenju ovog zakona u okviru svoje nadležnosti;
- 13) obavlja i druge poslove koji su predviđeni ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Direktor Kancelarije Saveta podnosi Vladi godišnji izveštaj o aktivnostima u okviru nadležnosti Kancelarije Saveta.

Preuzimanje tajnih podataka

Član 88

Kancelarija Saveta preuzima tajne podatke organa javne vlasti koji su prestali da postoje, a nemaju pravnog sledbenika, odnosno zadužuje drugi organ javne vlasti za čuvanje i korišćenje tih podataka.

Direktor Kancelarije Saveta

Član 89

Vlada postavlja i razrešava direktora Kancelarije Saveta, po pribavljenom mišljenju Saveta za nacionalnu bezbednost.

Direktor Kancelarije Saveta se postavlja na vreme od pet godina.

Isto lice može biti postavljeno za direktora Kancelarije Saveta najviše dva puta.

Za direktora Kancelarije Saveta se postavlja lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koje ima visoku stručnu spremu i najmanje deset godina radnog iskustva na poslovima iz oblasti bezbednosti.

Direktor Kancelarije Saveta ne može biti član političke stranke.

Direktor Kancelarije Saveta odgovoran je Vladi i predsedniku Vlade.

Direktor Kancelarije Saveta je državni službenik na položaju.

Prestanak dužnosti

Član 90

Direktoru Kancelarije Saveta prestaje rad na položaju iz razloga utvrđenih zakonom kojim se uređuju prava i dužnosti državnih službenika.

Direktor Kancelarije Saveta razrešava se s položaja iz razloga utvrđenih zakonom kojim se uređuju prava i dužnosti državnih službenika, kao i ako postane član političke stranke.

Zamenik direktora Kancelarije Saveta

Član 91

Kancelarija Saveta ima zamenika direktora, koga postavlja Vlada, na predlog direktora Kancelarije Saveta.

Zamenik direktora se postavlja na vreme od pet godina.

Zamenik direktora može biti lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, ima visoku stručnu spremu i najmanje devet godina radnog iskustva u oblasti zaštite tajnih podataka.

Zamenik direktora ne može biti član političke stranke.

Zamenik direktora je državni službenik na položaju.

Zamenik direktora obavlja funkciju direktora Kancelarije Saveta u slučaju odsustva, smrti, isteka mandata, razrešenja i privremene ili trajne sprečenosti direktora Kancelarije Saveta da vrši svoju funkciju.

Zameniku direktora prestaje rad na položaju iz razloga utvrđenih zakonom kojim se uređuju prava i dužnosti državnih službenika.

Zamenik direktora razrešava se s položaja iz razloga utvrđenih zakonom kojim se uređuju prava i dužnosti državnih službenika, kao i ako postane član političke stranke.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta i uvećanje plate

Član 92

Direktor Kancelarije Saveta donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, na koji saglasnost daje Vlada, po pribavljenom mišljenju Saveta za nacionalnu bezbednost.

Lice koje radi na poslovima zaštite tajnih podataka može biti zaposleno u Kancelariji Saveta, ako je prošlo posebnu bezbednosnu proveru.

Na radne odnose direktora Kancelarije Saveta, zamenika direktora i zaposlene u Kancelariji Saveta na poslovima zaštite tajnih podataka primenjuju se propisi koji se odnose na radne odnose državnih službenika i nameštenika.

Zbog posebnih uslova rada, složenosti i prirode posla, direktoru Kancelarije Saveta, zameniku direktora i zaposlenima u Kancelariji Saveta na poslovima zaštite podataka, može se uvećati plata do 20% u odnosu na platu državnog službenika i nameštenika čija su radna mesta razvrstana u istoj grupi, odnosno istom zvanju kao i radna mesta državnih službenika i nameštenika koji rade na poslovima zaštite tajnih podataka, u skladu sa aktom Vlade.

Obaveze Kancelarije Saveta u vezi sa stranim tajnim podacima

Član 93

Razmena tajnih podataka sa stranim državama i međunarodnim organizacijama vrši se preko Kancelarije Saveta, osim ako posebnim zakonom ili zaključenim međunarodnim sporazumom nije drukčije određeno.

Centralni registar stranih tajnih podataka

Član 94

Kancelarija Saveta obrazuje, vodi i obezbeđuje Centralni registar stranih tajnih podataka i dokumenata.

Organ javne vlasti, koji je primio strani tajni podatak i dokument u skladu sa posebnim zakonom ili zaključenim međunarodnim sporazumom koji je sa stranom državom, međunarodnom organizacijom ili drugim međunarodnim subjektom zaključila Republika Srbija, obrazuje, vodi i obezbeđuje poseban registar stranih tajnih podataka.

Izveštaj koji sadrži broječane pokazatelje o razmeni tajnih podataka sa stranom državom ili međunarodnom organizacijom, organ javne vlasti dostavlja Kancelariji Saveta najmanje jednom godišnje.

Davanje i primanje obaveštenja

Član 95

Kancelarija Saveta obaveštava stranu državu, odnosno međunarodnu organizaciju o bezbednosti stranih tajnih podataka dobijenih u međunarodnoj razmeni.

Kancelarija Saveta prima obaveštenja od strane države, odnosno međunarodne organizacije o bezbednosti tajnih podataka koje je Republika Srbija predala u međunarodnoj razmeni.

Razmena podataka bez zaključenog međunarodnog sporazuma

Član 96

U krajnje nepovoljnim političkim, ekonomskim ili odbrambeno-bezbednosnim okolnostima za Republiku Srbiju i ako je to neophodno radi zaštite interesa iz člana 8. stav 2. ovog zakona, na zahtev organa javne vlasti, Kancelarija Saveta razmenjuje tajne podatke sa stranom državom, odnosno međunarodnom organizacijom i bez prethodno zaključenog međunarodnog sporazuma.

3. Nadzor

Član 97

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu zakona vrši ministarstvo nadležno za pravosuđe (u daljem tekstu: ministarstvo).

U skladu sa ovim zakonom, u vršenju nadzora, ministarstvo:

- 1) prati stanje u oblasti zaštite tajnih podataka;
- 2) priprema propise neophodne za sprovođenje ovog zakona;
- 3) daje mišljenje na predloge propisa u oblasti zaštite tajnih podataka;
- 4) predlaže Vladi sadržinu, oblik i način vođenja evidencije tajnih podataka, kao i propise kojima se uređuju obrazac bezbednosnog upitnika odnosno obrazac preporuke, sertifikata i dozvole;
- 5) nalaže mere za unapređivanje zaštite tajnih podataka;
- 6) kontroliše primenu kriterijuma za označavanje stepena tajnosti i vrši druge poslove kontrole u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 7) podnosi krivične prijave, zahteve za pokretanje prekršajnog postupka i predlaže pokretanje drugog postupka zbog povrede odredaba ovog zakona, u skladu sa zakonom;
- 8) sarađuje sa organima javne vlasti u sprovođenju ovog zakona u okviru svoje nadležnosti;
- 9) obavlja i druge poslove koji su predviđeni ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Ministar nadležan za pravosuđe podnosi, odboru Narodne skupštine nadležnom za nadzor i kontrolu u oblasti odbrane i bezbednosti, godišnji izveštaj o aktivnostima u sprovođenju i kontroli primene ovog zakona.

U obavljanju nadzora ministarstvo vrši kontrolu sprovođenja mera obezbeđenja, korišćenja, razmene i drugih radnji obrade tajnih podataka, bez prethodnog obaveštavanja organa javne vlasti, ovlašćenog lica, rukovoca, odnosno korisnika tajnog podatka.

Poslove iz st. 1, 2. i 4. ovog člana ministarstvo vrši preko ovlašćenih lica, koja su prethodno prošla posebnu bezbednosnu proveru.

Ovlašćena lica iz stava 5. ovog člana vrše nadzor shodnom primenom propisa o inspekcijском nadzoru.

Ovlašćena lica iz stava 5. imaju pravo na službenu legitimaciju.

Zbog posebnih uslova rada, složenosti i prirode posla, ovlašćenim licima iz stava 5. ovog člana, može se uvećati plata do 20% u odnosu na platu državnog službenika i nameštenika u ministarstvu nadležnom za pravosuđe koji obavlja poslove nadzora nad radom pravosudnih organa, u skladu sa aktom Vlade.

Bliži propis o službenoj legitimaciji i načinu rada ovlašćenih lica donosi ministar nadležan za pravosuđe.

VII KAZNE NE ODREDBE

Krivično delo

Član 98

Ko neovlašćeno nepozvanom licu saopšti, preda ili učini dostupnim podatke ili dokumenta koji su mu povereni ili do kojih je na drugi način došao ili pribavlja podatke ili dokumenta, a koji predstavljaju tajne podatke sa oznakom tajnosti "INTERNO" ili "POVERLJIVO", određene prema ovom zakonu,

kazniće se zatvorom od tri meseca do tri godine.

Ako je delo iz stava 1. ovog člana učinjeno u odnosu na podatke označene, u skladu sa ovim zakonom, stepenom tajnosti "STROGO POVERLJIVO",

kazniće se zatvorom od šest meseci do pet godina.

Ako je delo iz stava 1. ovog člana učinjeno u odnosu na podatke označene, u skladu sa ovim zakonom, stepenom tajnosti "DRŽAVNA TAJNA",

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.

Ako je delo iz st. 1. do 3. ovog člana učinjeno iz koristoljublja ili radi objavljivanja ili korišćenja tajnih podataka u inostranstvu ili je izvršeno za vreme ratnog ili vanrednog stanja,

učinilac će se kazniti za delo iz stava 1. ovog člana zatvorom od šest meseci do pet godina, za delo iz stava 2. zatvorom od jedne do osam godina, a za delo iz stava 3. zatvorom od pet do petnaest godina.

Ako je delo iz st. 1. do 3. ovog člana učinjeno iz nehata,

učinilac će se kazniti za delo iz stava 1. ovog člana zatvorom do dve godine, za delo iz stava 2. zatvorom od tri meseca do tri godine, a za delo iz stava 3. zatvorom od šest meseci do pet godina.

Prekršajna odgovornost odgovornog lica u organu javne vlasti

Član 99

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu javne vlasti ako:

- 1) podatak i dokument koji se očigledno ne odnose na zaštićene interese, označi kao tajne (član 8. stav 2);
- 2) ovlašćenje za određivanje tajnosti podataka prenese na treće lice (član 9. stav 3);
- 3) označi tajne podatke sadržane u dokumentu neodgovarajućim stepenom tajnosti (član 11. stav 2);
- 4) donese odluku o određivanju tajnosti podatka bez obrazloženja (član 11. stav 4);
- 5) ne opozove tajnost podatka posle nastupanja datuma ili događaja posle koga prestaje tajnost podatka (čl. 17. i 18);
- 6) ne opozove tajnost podatka posle isteka zakonskog roka za prestanak tajnosti podatka (član 19);
- 7) ne sprovede periodičnu procenu tajnosti podatka (član 22);
- 8) ne opozove tajnost podatka na osnovu rešenja Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti ili odluke nadležnog suda (član 25);
- 9) promeni stepen tajnosti dokumenta suprotno odredbi člana 27. ovog zakona;
- 10) propusti da organe javne vlasti obavesti o promeni stepena tajnosti i opozivu tajnosti (član 28);
- 11) ne propiše, organizuje i nadzire opšte i posebne mere zaštite tajnih podataka koji odgovaraju stepenu njihove tajnosti (čl. 32. i 33);
- 12) licu kome je izdat sertifikat za pristup tajnim podacima ne da na potpisivanje izjavu o tome da je upoznato sa propisima koji uređuju zaštitu tajnih podataka (član 42. stav 3);
- 13) tajne podatke dostavi pravnim i fizičkim licima suprotno odredbi člana 46. ovog zakona;
- 14) ne vodi evidenciju rešenja o sertifikatu za pristup tajnim podacima (član 82. stav 1);
- 15) rešenje za pristup tajnim podacima ne čuva u posebnom delu kadrovske dosijea (član 82. stav 2);
- 16) ne organizuje unutrašnju kontrolu nad zaštitom tajnih podataka (član 84. stav 1);
- 17) ne preduzme mere da se obrazuje, vodi i obezbeđuje poseban registar stranih tajnih podataka (član 94. stav 2).

Prekršajna odgovornost rukovaoca tajnih podataka

Član 100

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj rukovalac tajnih podataka koji ne preduzima mere zaštite tajnih podataka (član 34).

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 101

Kancelarija Saveta za nacionalnu bezbednost, obrazovana u skladu sa članom 8. Zakona o osnovama uređenja službi bezbednosti Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 116/07), danom stupanja na snagu ovog zakona nastavlja sa radom pod nazivom Kancelarija Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka.

Direktor Kancelarije Saveta za nacionalnu bezbednost, postavljen u skladu sa zakonom iz stava 1. ovog člana, od dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavlja da obavlja funkciju kao direktor Kancelarije Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka do isteka perioda na koji je postavljen.

Postavljenje zamenika direktora

Član 102

Vlada će postaviti zamenika direktora Kancelarije Saveta u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Donošenje akta o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta i preuzimanje zaposlenih

Član 103

Akt o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Kancelariji Saveta doneće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Kancelarija Saveta preuće potreban broj zaposlenih iz drugih organa javne vlasti koji obavljaju poslove u oblasti tajnih podataka u roku od 90 dana od dana donošenja akta iz stava 1. ovog člana.

Donošenje podzakonskih akata

Član 104

Podzakonski akti predviđeni ovim zakonom koje donosi Vlada doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akti predviđeni ovim zakonom koje donose drugi organi javne vlasti doneće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz st. 1. i 2. ovog člana, primenjuju se odredbe važećih podzakonskih akata koje nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Preispitivanje postojećih oznaka tajnosti

Član 105

Od dana stupanja na snagu ovog zakona podaci i dokumenta označeni stepenom tajnosti na osnovu ranije donetih propisa, zadržavaju vrstu i stepen tajnosti označen po ranijim propisima.

Rukovodioci organa javne vlasti preispitaće oznake podataka i dokumenata iz stava 1. ovog člana u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Usklađivanje podzakonskih akata i izdavanje sertifikata zaposlenima u organima javne vlasti

Član 106

Organi javne vlasti dužni su da u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade svoju organizaciju sa odredbama ovog zakona.

Organi javne vlasti dužni su u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona da obezbede da svim zaposlenim licima, koja zbog radnih dužnosti ili funkcija moraju da imaju pristup tajnim podacima, budu izdati sertifikati za pristup tajnim podacima, u skladu sa ovim zakonom.

Usklađivanje međunarodnih sporazuma

Član 107

U roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, nadležni organi Republike Srbije preispitaće odredbe postojećih međunarodnih sporazuma koje je zaključila Republika Srbija u oblasti zaštite tajnih podataka i po potrebi pokrenuti postupak za izmenu međunarodnih sporazuma.

Primena važećih zakona u delu koji se odnosi na određivanje i zaštitu tajnih podataka

Član 108

Odredbe važećih zakona koji uređuju rad organa javne vlasti, u delu koji se odnosi na sistem određivanja i zaštite tajnih podataka i stranih tajnih podataka, koje nisu u suprotnosti sa odredbama ovoga zakona, primenjuju se do dana početka primene ovog zakona.

Prestanak važenja zakona i drugih propisa

Član 109

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe:

- 1) član 123. Zakona o odbrani ("Službeni glasnik RS", broj 116/07);
- 2) odredbe Glave VI - Bezbednost i mere zaštite iz čl. 67. do 86. Zakona o odbrani ("Službeni list SRJ", br. 43/94, 11/95, 28/96, 44/99 i 3/02 i "Službeni glasnik RS", broj 116/07 - dr. zakon);
- 3) član 45. st. 2. do 4. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ("Službeni glasnik RS", broj 97/08).

Stupanje zakona na snagu

Član 110

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. januara 2010. godine.